

Reactie op wetsvoorstel ‘Terugdringen verzuim’

AJN Jeugdartsen Nederland

Astrid Nielen, voorzitter

23 september 2022

Allereerst vinden wij het als wetenschappelijke beroepsvereniging van en voor jeugdartsen belangrijk om in deze reactie te benadrukken dat het belang van jeugdigen voorop moet staan. In onze maatschappij is focus noodzakelijk op wat kinderen en jongeren nodig hebben om zo goed mogelijk aan onderwijs deel te nemen. Van belang is om, wanneer verzuim dreigt of aan de orde is, vroegtijdig met ouders en jeugdigen in gesprek te gaan. Zodat samen met ouders, jeugdigen, school en anderen tijdige en passende ondersteuning geboden kan worden. Bij (dreigend) ziekteverzuim is het de taak van de jeugdarts om, vanuit een brede blik op gezondheid en het perspectief van positieve gezondheid, dat gesprek te voeren en advies te geven over re-integratie van de jeugdige in onderwijs en de maatschappij. En welke extra ondersteuning, hulp of zorg daarbij nodig is.

Wij zien een aantal positieve ontwikkelingen in het wetsvoorstel. Zo stelt het wetsvoorstel deelname aan het onderwijs centraal en wil het verzuim en schooluitval tegengaan. Goede en eenduidige registratie kan daaraan bijdragen, maar mag echter nooit een doel op zich zijn. Een aanwezigheidsbeleid – en als onderdeel daarvan een verzuimbeleid – op alle scholen kan preventieve maatregelen ter preventie van verzuim en voorkomen van uitval versterken. Het wetsvoorstel beoogt meer flexibiliteit in de duur van de vrijstelling. Wij ondersteunen dit. Meer maatwerk is wenselijk, en wij vinden het belangrijk dat ouders niet onnodig belast worden tijdens een procedure van vrijstelling. Wij vinden het ook positief dat het wetsvoorstel mede uitgaat van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

Wij zien ook risico's in dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel beoogt een wettelijke grondslag te creëren voor de uitwisseling (en verwerking) van persoonsgegevens over gezondheid, zijnde medische gegevens, als onderdeel van verzuimgegevens tussen onderwijs en leerplicht en het samenwerkingsverband. Als jeugdartsen maken wij ons hier zorgen over. Wij zijn het daarom niet eens met dit onderdeel van het wetsvoorstel. Leerplicht en het samenwerkingsverband hebben uiteraard een belangrijke rol in ondersteuning van en advisering aan leerlingen, ouders en scholen. Wij vinden het echter niet wenselijk en noodzakelijk dat zij als onderdeel van verzuimgegevens ook alle persoonsgegevens over gezondheid van het onderwijs ontvangen. Wij missen in de Memorie van Toelichting een onderbouwing van proportionaliteit en subsidiariteit in relatie met de uitwisseling en verwerking van persoonsgegevens over gezondheid in dit kader. Wij stellen daarom voor om dit onderdeel uit het wetsvoorstel te halen.

Verder missen wij in de Memorie van Toelichting op een aantal onderdelen de rol van de jeugdarts en de jeugdgezondheidszorg. De jeugdarts werkt grotendeels vanuit de Wet (en het Besluit) publieke

gezondheid en voert wettelijke taken uit rondom ondermeer signalering van problemen, ondersteuning en advisering van jeugdigen, ouders en scholen. Op dit moment valt het uitvoeren van een specifiek programma met betrekking tot ziekteverzuimbegeleiding niet binnen de Wet publieke gezondheid. Met als gevolg dat ziekteverzuimbegeleiding als specifiek programma niet in alle gemeenten wordt uitgevoerd. Wij pleiten als jeugdartsen ervoor om deze ziekteverzuimbegeleiding landelijk wettelijk te verankeren in de Wet publieke gezondheid. Zodat jeugdigen in alle gemeenten hiervan kunnen profiteren!

Hieronder nog een aantal specifieke opmerkingen over de Memorie van Toelichting:

Pag. 12: rol jeugdgezondheidszorg toevoegen. "Bij ziekteverzuim dient de school de jeugdgezondheidszorg in te schakelen. In veel gemeenten werken de scholen, jeugdgezondheidszorg en leerplicht al integraal samen rondom ziekteverzuim (methodiek MAZL: Meer Aandacht voor Ziek gemelde Leerlingen)".

Pag. 14: tekst 'en zo nodig stevige gesprek' weglaten. Dit kan negatieve associatie opwekken.

Pag. 15: tekst 'afhankelijk van afspraken binnen de gemeente' weglaten. Zie eerdere opmerkingen in deze reactie. Jeugdartsen voeren wettelijke (landelijke) preventieve taken uit.

Pag. 15: bij tekst 'gemeenten zijn verantwoordelijk voor jeugdhulp' toevoegen 'en jeugdgezondheidszorg'.

Pag. 24 en Pag. 25: zoals eerder genoemd mist op deze pagina's een onderbouwing van proportionaliteit en subsidiariteit.

Pag. 25: tekst 'uiteraard houdt de arts zich wel aan zijn beroepsgeheim' vervangen door: 'De arts handelt conform wettelijke kaders (zoals de wet BIG en de WGBO) en landelijke professionele richtlijnen en standaarden'.

Pag. 31: tekst 'afhankelijk van afspraken binnen de gemeente' weglaten. Zie eerdere opmerkingen in deze reactie. Jeugdartsen voeren wettelijke (landelijke) preventieve taken uit.